

ÎNCHEIERE

22 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat, Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de SRL „Tela Expres”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎI „Chetrari Stanislav” împotriva SRL „Tela Expres” privind încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2016, prin care s-a respins apelul declarat de SRL „Tela Expres” și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14 martie 2016, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a ț ă :

La 11 decembrie 2015, ÎI „Chetrari Stanislav” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Tela Expres” privind încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, potrivit contractelor de comandă de transport din 10 iunie 2015, 11 iunie 2016, 12 iunie 2015 și 22 iunie 2015, semnate cu SRL „Tela Expres”, a prestat servicii de transport, iar SRL „Tela Expres” și-a asumat obligația de a achita serviciile respective.

Menționează reclamantul că, potrivit contractelor au fost îndeplinite 5 curse, fiind asigurată transportarea încărcăturilor în interesul SRL „Tela Expres” pe ruta or. Fălești, Republica Moldova - București, România. Marfa a fost adusă și predată beneficiarului fără rezerve, conform înscrierilor făcute în CMR, care au numerele 003244, 003245, 003172, 003216, 003191.

Afirmă reclamantul că, a emis facturi corespunzător serviciilor prestate și anume, la 15 iunie 2015 a întocmit factura cu seria WH3059804 în sumă de 18 196,92 lei și procesul-verbal de îndeplinire a serviciilor de transport, semnate de SRL „Tela Expres”. Potrivit comenzilor de transport, semnate între părți, achitarea

urma a fi făcută în decurs de 14 zile, iar în cazul reținerii achitării, SRL „Tela Expres” s-a obligat să achite penalitate în valoare de 2% pentru fiecare zi de întârziere.

Indică reclamantul că, la 17 iunie 2015 a întocmit factura seria WH3059805 în sumă de 20 220,04 lei și procesul - verbal de îndeplinire a serviciilor de transport, semnate la fel de SRL „Tela Expres”. Iar la 26 iunie 2015, în baza serviciilor prestate, a fost emisă factura seria WH3059814 în sumă de 9 446,81 lei. Potrivit acestor comenzi de transport, semnate între părți, achitarea urma a fi făcută de pârât în decurs de 14 zile, iar în cazul reținerii achitării, pârâtul s-a obligat să achite penalitatea în valoare de 1 % pentru fiecare zi de întârziere.

Opinează reclamantul că, deși și-a îndeplinit pe deplin și în modul corespunzător obligațiile asumate, pârâtul nu a achitat pe deplin serviciile îndeplinite, deși aceste servicii au fost recepționate de către pârât fără obiecții sau pretenții.

Totodată indică că, SRL „Tela Expres” a achitat doar suma de 5 951, 49 lei, iar datoria restantă constituie suma de 42 416,96 lei. Iar având în vedere întârzierea pârâtului în executarea obligațiilor, se consideră îndreptățit la solicitarea unei penalități în cuantum de 45 728,11 lei.

Solicită reclamantul, ÎI „Chetrari Stanislav”, încasarea din contul SRL „Tela Expres” în beneficiul său a datoriei în mărime de 42 416,96 lei, a penalității în mărime de 116168,17 lei și a cheltuielilor pentru achitarea taxei de stat în sumă de 2 644,35 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14 martie 2016 acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat din contul SRL „Tela Expres” în beneficiul ÎI „Chetrari Stanislav” suma de 42 416,96 lei cu titlu de datorie, suma de 42 416,96 lei cu titlu de penalitate, suma de 4 746,22 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru taxa de stat.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 13 aprilie 2016 SRL „Tela Expres” a declarat apel nemotivat (f.d. 70) și la 07 septembrie 2016- apel motivat (f.d. 77), prin care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău 14 martie 2016 și emiterea unei hotărâri prin care acțiunea înaintată privind încasarea penalității în mărime de 42 196, 96 lei, să fie respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2016 s-a respins apelul declarat de SRL „Tela Expres” și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 14 martie 2016.

Invocând ilegalitatea actelor judecătorești enunțate, SRL „Tela Expres” a declarat recurs (f.d. 95-97), solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 noiembrie 2016 și hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun.

Chișinău din 14 martie 2016, cu emiterea unei noi decizii, prin care să fie respinsă acțiunea înaintată privind încasarea penalității în mărime de 42 196, 96 lei.

În motivarea cererii de recurs recurentul a relevat că, din materialele dosarului rezultă că, penalitatea a fost calculată fără a fi luate în considerație prevederile art. 277 alin. (1) lit. b) și art. 277 alin. (2) CC, astfel intimatul, nu a prezentat probe pertinente ce ar demonstra cuantumul penalităților pretinse, iar înaintarea acțiunii referitoare la încasarea penalității pentru o perioadă nu întrerupe curgerea termenului de prescripție pentru alte pretenții distincte, de încasare a penalității pentru alte perioade, aceste constituind pretenții difetite față de cele adresate inițial.

Menționează că, în materialele dosarului nu se regăsește nici un calcul detaliat al penalității, astfel în cât instanța a pronunțat hotărârea bazându-se doar pe declarațiile reprezentantului intimatului.

Mai invocă recurentul că, penalitatea pretinsă este excesiv de mare, suma adjudecată în mărime de 42196, 96 lei fiind disproporționat de mare în raport cu datoria în sumă de 42196,96 lei, astfel în cât instanțele ierarhic inferioare au încasat o penalitate ce constituie 100% din valoarea datoriei.

Opinează că, intimatului nu i s-a cauzat nici un prejudiciu material, or, acesta din urmă nu a probat un atare prejudiciu, acest fiind doar prezumat, nu însă și real, și acesta constituie o îmbogățire fără justă cauză a intimatului, contrară prevederilor art. 1398 alin. (1) CC.

Consideră recurentul că, conform art. 716 alin. (1) CC, o clauză contractuală standard este lipsită de efect dacă prejudiciază disproporționat, contrar principiilor bunei-credințe cealaltă parte a contractului. În acest sens, se iau în considerare conținutul contractului, împrejurările în care clauza este inserată în contract, interesele reciproce, alte împrejurări.

Afirmă recurentul că, penalitatea solicitată de către intimat nu este probată, este prescrisă și depășește cuantumul datoriei, deci este disproporționat de mare în comparație cu aceasta, motiv pentru care, chiar și în cazul în care instanța va ajunge la concluzia contrară argumentelor invocate referitoare la netemeinicia pretențiilor contestate, în speța dată urmează a fi aplicate dispozițiile art. 630 CC, prin prisma căruia penalitatea urmează a fi redusă cu 90%.

La fel recurentul a menționat că, penalitatea contractuală stabilită este disproporționată și în raport cu uzanțele naționale, potrivit cărora cuantumul penalității contractuale și legale (cum ar fi art. 6 al Legii cu privire la asigurări) constituie 0,1% sau 0,01% din cuantumul datoriei, astfel încât este cert că, instituirea de către intimat prin contractul întocmit de aceasta a unei penalități mai mari depășește valoarea medie a penalității aplicate în alte contracte similare sau chiar în Lege, situație juridică ce denotă odată în plus întrunirea în speța a temeiurilor pentru reducerea penalității ce urmează a fi adjudecată cu 90%.

Prin referința depusă la 27 februarie 2017, ÎI „Chetrari Stanislav” a solicitat inadmisibilitatea recursului declarat, deoarece nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele cauzei rezultă că, copia deciziei recurate a fost expediată în adresa participanților la proces la 09 decembrie 2016 (f.d. 92) și având în vedere că, la materialele dosarului nu este anexată dovada recepționării acesteia de către SRL „Tela Expres”, recursul declarat la 23 decembrie 2016, se consideră depus în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de SRL „Tela Expres” urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că, normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; la judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.

432 alin. (2), (3) și (4) CPC. Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de SRL „Tela Expres” este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC. Instanța de recurs reține că, argumentele invocate de SRL „Tela Expres” în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă că „... art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (cauza Rebaït și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Tela Expres”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Tela Expres”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari